

Óbudai Egyetem
Alkalmazott Informatikai és
Alkalmazott Matematikai Doktori Iskola

MAB-kód: D200

Az akkreditációs eljárásban közreműködő
látogató bizottság jelentése

*A MAB Testülete 2024. február 23-i ülésén hozott
2024/2/X/1/1. sz. határozat melléklete*

Tartalomjegyzék

I. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően	3
I.1. Főbb erősségek	4
I.2. A monitoreljárás feltételei	4
II. Látogatóbizottsági értékelés.....	7
II.1. A doktori iskola általános helyzetképe	7
II.2. A törzstagok tudományos tevékenysége.....	8
II.3. Az ESG-kritériumok szerinti értékelés.....	9
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika.....	9
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	11
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	13
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése.....	15
ESG 1.5 Oktatók	16
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	18
ESG 1.7 Információkezelés.....	19
ESG 1.8 Nyilvános információk.....	21
ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás	22
III. Látogató Bizottság.....	22
IV. Mellékletek	23
IV.1. Feladatmeghatározás	23
IV.2 Akkreditációs interjúk menetrendje	23

I. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően

A MAB Látogató Bizottsága (a továbbiakban: a Bizottság) az Óbudai Egyetem Alkalmazott Informatikai és Alkalmazott Matematikai Doktori Iskola (D200) által készített önértékelés, az átvizsgált nyilvános egyetemi dokumentumok és a helyszíni látogatás alapján megállapítja, hogy az Alkalmazott Informatikai és Alkalmazott Matematikai Doktori Iskola (a továbbiakban: DI) minőségbiztosítási rendszere az ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area) elvei értelmében: bevezetés alatt álló, egységes szerkezetű, az egész DI-re kiterjed.

A DI minőségbiztosítási és fejlesztési folyamatai az új rendszerben tervezettek lesznek; tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárásai – terv szinten – rendszeresek. A vezetési és minőségbiztosítási folyamatok között egyelőre gyenge a kapcsolat. Az oktatás-kutatás menedzsmentje részben megfelelő, iránya illeszkedik az intézmény stratégiájához, ugyanakkor DI-szintű stratégia kevésbé volt beazonosítható.

A támogató – pénzügyi, gazdálkodási, informatikai – folyamatok, valamint az infrastruktúra jó hátteret biztosít az oktatási és kutatási tevékenységhez.

Az akkreditációs javaslat az I.2 fejezetben – ESG-sztenderdenként – felsorolt fejlesztendő, javítandó területek számossága és súlya alapján került kialakításra.

A Bizottság javaslata: az Alkalmazott Informatikai és Alkalmazott Matematikai Doktori Iskola három évre akkreditálható, monitoreljárással egybekötve.

A monitoreljáráás feltételei: a DI e határozathozatal napjától számított két éven belül benyújtja a MAB-nak írásos monitorbeszámolóját, melyben részletesen ismerteti az ebben a jelentésben felsorolt hiányosságok pótlására tett intézkedéseket. A MAB a beszámoló beérkezését követő 30 munkanapon belül jelzi a DI-nek, ha helyszíni/online látogatást is szükségesnek tart. A pótolandó hiányosságok felsorolása az I.2. fejezetben található; amennyiben ezek pótlása nem történik meg az előírt határidőre, a MAB megvonja az akkreditációt a DI-től.

I.1. Főbb erősségek

A MAB fontos célja, hogy az akkreditációs eljárások során tapasztalt jó gyakorlatokra felhívja a doktori képzést folytató intézmények figyelmét. A Bizottság e célból összegyűjtötte azokat a gyakorlatokat, melyeket példaértékűnek talál, s melyekből más doktori iskolák is ötleteket meríthetnek.

- Az Egyetemi Könyvtár publikálást segítő szolgáltatásai közé tartozik a folyóirat ajánlás, amikor hallgatói kérésre egy-egy készülő publikáció esetében összeállítanak lehetséges "folyóirat célpontokat", elsősorban az élő APC előfizetéseket figyelembe véve.

I.2. A monitoreljáráás feltételei

Az alábbi ESG-pontok tekintetében a Bizottság fejlesztendő területeket, hiányosságokat állapított meg. Ezen pontok teljesülését a MAB vizsgálni fogja.

ESG 1.1 A minőségbiztosítási politika területén:

- Szükséges egyértelműen meghatározni a DI-n belüli belső munkamegosztást és felelősséget, beleértve a minőségbiztosítás területét is.
- Az ÓE doktori iskoláira vonatkozóan jelenleg azonos szövegezésű minőségpolitikák vannak érvényben. Amennyiben az intézmény elvárja, hogy doktori iskolái külön minőségpolitikával rendelkezzenek, úgy mindenképp fontos egy valóban a DI-re szabott minőségpolitika és Működési Szabályzat megfogalmazása a külső és belső érintettek bevonása segítségével.
- Noha a DI vezetése részben érzékeli a környezeti változásokat és a várható kihívásokat, ezek kezelése sokszor esetleges, ezért szükséges egy több éves (például 3-5 évre kiterjedő) stratégiát készíteni célirányos fejlesztési elképzelésekkel, jól meghatározott célokkal és indikátorokkal. Javasolt az indikátorok folyamatos nyomon követése, amelyről célszerű legalább éves jelentéseket készíteni a DI Tanácsa és az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács számára.
- A DI-t is érintő, intézményi szinten újragondolt minőségbiztosítási rendszer a bevezetés kezdeti szakaszában van. Szükséges tehát a DI Minőségbiztosítási Tervében meghatározott feladatok adaptálása, az új minőségbiztosítási rendszer bevezetése, annak megismertetése az érintettekkel. Szükséges továbbá az ESG alapú szemlélet meghonosításának és a minőségbiztosítási rendszer újragondolásának folytatása, a működtetés tapasztalatainak tudatos és szervezett gyűjtése, feldolgozása, a rendszer finomhangolása.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok területén:

- Szükséges a programvezetők feladat- és hatáskörének meghatározása és szabályzati szinten történő rögzítése.
- Átfogó stratégia készítése szükséges a lemorzsolódás csökkentésére, kiemelten csak az abszolutóriumig eljutott hallgatók számának csökkentésére.
- Szükséges a képzési és kimeneti követelmények egy részének, különösen a soft skill-eknek a kredit szintű standardizálása. A jelenleg alkalmazott gyakorlat az, hogy a témavezető és a hallgató közösen határozzák meg a hallgató által felveendő tárgyakat, ami a kimeneti kompetenciák minimális közös nevezőjének hiányát is magával hozhatja. Meg kell határozni egy standardizált minimum kompetencia megszerzését (pl. a kreditszám $\frac{1}{4}$ -ének rögzítésében), elsősorban a soft skill-ek területén.

ESG 1.3 A hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés területén:

- Szükséges a levelezős hallgatók munka melletti kutatásának még aktívabb elősegítésére stratégiát kidolgozni.
- *Egyetemi szinten javítandó:* az ÓE Doktori és Habilitációs Szabályzata (EDHSZ) értelmében az egyéni felkészülőt kreditszerzési kötelezettség nem terheli, valamint esetében nem kötelező témavezető kijelölése. Az abszolutórium kiállításának feltétele 240 kreditpont teljesítése, így a kreditszerzés alól az egyéni felkészülők sem mentesülhetnek. A témavezető kíséri figyelemmel és igazolja a szakmai haladást, támogatja a fokozatszerzésre való felkészülést, így egyéni felkészülők esetében is biztosítani kell a témavezető kijelölését.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése területén:

- Az intézmény és/vagy a DI rögzítse szabályzati szinten, hogy az egyéni felkészülőkkel szemben milyen tudományos és szakmai bemeneti követelményeket támaszt.
- Szükséges az elvárt publikációk tudományometriai szintjének még pontosabb és egyértelműbb deklarációja a hallgatók felé, akár évfolyamonként (belépési időpontonként) külön-külön.
- Szükséges a levelezős hallgatók és a Stipendium Hungaricum ösztöndíjrendszerben érkező hallgatók erősebb szűrését elősegítő felvételi mechanizmust kidolgozni a potenciális lemorzsolódás csökkentése miatt.
- Egyetemi szinten mihamarabb javítandó:
 - a fokozatszerzési eljárási díjak rendszerét az Nftv-hez szükséges igazítani az egyetemnek (ld. 81. § és 83. § (1) bekezdés).

- szabályzati szinten rendezni szükséges a nappali és levelező munkarendre vonatkozó szabályokat, tekintettel arra, hogy nappali tagozaton is engedélyezett és nem tiltható a munkavállalás.
- A komplex vizsga eredményének az oklevél minősítésébe történő beszámítása nem egyezik a jogszabályi előírásokkal.
- Az egyéni felkészülők eseténben a hallgatói jogviszony létrejötte a komplex vizsga teljesítésével jön létre és nem azt megelőzően, a vizsgára történő jelentkezéssel. Az alábbi szabályzati hely javítandó: *„a komplex vizsga a kutatási és disszertációs szakasz első félévéhez tartozik.”*

ESG 1.5 Az oktatói feltételek biztosítása területén:

- Szükséges a programigazgatók, törzstagok, különösen pedig a témavezetők, oktatók egzakt kiválasztási és értékelési szempontjainak pontosítása, meghatározása és szabályzati szinten történő rögzítése.
- Szükséges olyan mechanizmust és szabályozást kidolgozni, ami a témavezetési terhek (és örömök) egyenletesebb szétosztásához vezethet a potenciális témavezetők és törzstagok között.

ESG 1.7 Az információkezelés területén:

- Szükséges a törzstagok, témakiírók, témavezetők esetében az aktív kutatói tevékenység és az újragondolt bemeneti feltételek meglétének rendszeres, akár évenkénti, vagy kétévenkénti monitorozása, és ennek beépítése az oktatói minőségértékelésbe.
- Szükséges a DI munkájával, működésével kapcsolatos minél több kvantitatív és kvalitatív indikátor bevezetése, és ennek segítségével az adatalapú döntéshozatal és vezetés kultúrájának kialakítása.

ESG 1.8 Az információk nyilvánossága területén:

- Szükséges a DI önértékelésében és honlapján említett együttműködési megállapodások nyilvánossá tétele.
- A DI Tanácsa működésének transzparenciáját növelni szükséges a honlapon, a képzés nyelvein. A tanács névsora, beosztása – beleértve a doktorandusz érdekképviselői tagot – legyen nyilvános.
- Az EDHT és DIT határozatait kizárólag a magyar nyelvű honlapon érhetőek el, ami részben érthető a tanácsok munkanyelve miatt. Ugyanakkor a tanácsok transzparens működésének biztosítása és a hallgatók egyenlő tájékoztatása érdekében javasolt angol nyelvű összefoglaló biztosítása a legfontosabb döntésekről.

- A DI honlapján nyújtson részletes tájékoztatást a képzés nyelvein a kapcsolati adatokról (pl. ügyfélfogadási idő, fogadóórák); információt, kimutatást a végzettek elhelyezkedéséről.
- Több adatot pótolni szükséges a DI nyilvános magyar nyelvű felvételi felhívásából a teljes körű tájékoztatáshoz: jelentkezési időszak és határidők megjelölése, felvenni tervezett létszám. Az angol nyelvű felhívás szintén fejlesztendő: jelentkezési időszak és határidők megjelölése, pontozási szabályok, felvenni tervezett létszám, önköltség összege.
- A DI honlapja, valamint önértékelése alapján az ÓE és az Università degli Studi di Milano között 2011-ben létrejött szerződés alapján a DI és a PhD School in Information Technology duális PhD-fokozatot ítélhet oda a megállapodásban rögzített feltételek teljesülése esetén. Az említett együttműködési megállapodás nem nyilvános, valamint a képzés nincs nyilvántartásba véve az Oktatási Hivatal FIRGráfja alapján. Ezt pótolni szükséges.
- Az angol nyelvű honlap tartalmi bővítése szükséges (ld. ESG 1.8 fejezet).

II. Látogatóbizottsági értékelés

A MAB jelen DI esetében az akkreditációs eljárást az intézményakkreditációs eljárással egyidejűleg, online bonyolította le. Az intézményakkreditációs jelentésben foglaltakhoz képest, a jelen jelentés már csak a DI-re vonatkozó megállapításokat fogalmazza meg, kerülve a rendszerek, egyéb ismétlések (minőségbiztosítási rendszer, intézményi szervezet stb.) leírását.

A jelen DI-re vonatkozó jelentés az intézményre vonatkozó jelentéssel együtt teljes, figyelemmel arra, hogy az intézményen belül a doktori iskolák nem elkülönülten, hanem integráltan működő szervezeti egységek.

II.1. A doktori iskola általános helyzetképe

Az Alkalmazott Informatikai és Alkalmazott Matematikai Doktori Iskola 2009 óta folytat doktori képzést két alprogramban, az Alkalmazott Informatika Programban és az Alkalmazott Matematika Programban. Ilyen jellegű doktori képzés az ország számos egyetemén folyik, noha tipikusan az alprogramoknak megfelelően két különböző doktori iskolán belül. A DI az Óbudai Egyetem 4 akkreditált doktori iskolája közül az egyik. Ezek mindegyike közvetlenül a rektor irányítása alá tartozik. Tevékenységét az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács (EDHT), illetve egyes kérdésekben az EDHT nevében eljáró Műszaki és

Természettudományági Doktori és Habilitációs Tanács (MTTDHT) felügyeli. A törzstagok száma 12.

A DI a magyar nyelvű képzéseire szinte kizárólag a saját informatikai és matematikai mesterképzéseiről iskolázott be eddig hallgatókat, míg az angol nyelvű képzés a Stipendium Hungaricum programra támaszkodik. A két alprogramra jelentkező, illetve ott végző hallgatók számában a két alprogram nagyfokú egyenlőtlenséget mutat, az Alkalmazott Informatikai Program javára. Szintén egyenlőtlenül oszlanak meg a képzésben részvevő hallgatók a potenciális témavezetők között. A DI végzési rátája meglehetősen alacsony, ezen belül nagyszámú hallgató az abszolutórium megszerzése után a doktori fokozat megszerzéséig már nem jut el. A doktori.hu adatai szerint az eddig felvett 217 hallgatóból 79-en szereztek abszolutóriumot, és 31-en szereztek fokozatot.

II.2. A törzstagok tudományos tevékenysége

A doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) számú kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) meghatározza a törzstagság kritériumait. A törzstagság egyik alapvető feltétele a 2. § (3) bekezdésének b) pontja értelmében, hogy törzstag az lehet, aki *„a doktori iskola tudományágában, illetve annak kutatási területén folyamatos, magas szintű tudományos tevékenységet folytat, amely tudományos tevékenység – ide nem értve a művészeti tevékenységet – a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 3. § (1) bekezdés o) pontjában meghatározott nemzeti tudományos bibliográfiai adatbázis (a továbbiakban: Adatbázis) alapján vizsgálendő”*.

Egyértelműen megállapítható, hogy az Alkalmazott Informatikai és Alkalmazott Matematikai Doktori Iskola törzstagjai:

Baricz Árpád egyetemi tanár, matematika- és számítástudományok,

Haidegger Tamás egyetemi tanár, informatikai tudományok,

Horváth László professor emeritus, informatikai tudományok,

Kovács Levente Adalbert egyetemi tanár, informatikai tudományok,

Kozlovsky Miklós egyetemi tanár, informatikai tudományok,

Kristály Sándor egyetemi tanár, matematika- és számítástudományok,

Nagy Péter Tibor professor emeritus, matematika- és számítástudományok,

Pogány Tibor egyetemi tanár, matematika- és számítástudományok,

Simon Gyula egyetemi tanár, informatikai tudományok,

Szénási Sándor egyetemi tanár, informatikai tudományok,

Tar József egyetemi tanár, informatikai tudományok,

Várkonyiné Kóczy Annamária egyetemi tanár, informatikai tudományok,

a Kormányrendelet 2. § (3) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelően folyamatos, magas szintű tudományos tevékenységet folytatnak.

A törzstagok a kormányrendeleti feltételeknek megfelelnek, ugyanakkor több olyan törzstag is van, akinek soha nem volt még PhD-hallgatója az adott iskolában (miközben más iskolákban már több is). Ezen változtatni szükséges, már csak a szorosabb kötődés kialakítása és demonstrálása miatt is.

A DI vezetője Tar József egyetemi tanár, az MTA doktora. Tar József tudományos munkássága és tudományos fokozatainak témája szorosan kapcsolódik a DI tudományterületeihez. Tudományometriai szempontból kiemelkedő portfólióval rendelkezik, mind a publikációk mennyisége, mind azok idézettsége szempontjából. A publikációk minősége is megfelelő, ugyanakkor az MTMT-ben dokumentált összes publikációjának csak aránylag kis része (mintegy nyolcada) jelent meg nemzetközi, angol nyelvű folyóiratban. Ez az arány az adott tudományterület publikációs sajátosságait nem tükrözi híven. Tar József a doktori.hu alapján többek között a Széchenyi Egyetem Multidiszciplináris Műszaki Tudományi Doktori Iskolájának oktatója, ugyanakkor ez az elköteleződése nem jelenik meg a doktori képzéssel kapcsolatos munkájának megoszlásában. Ezt pótolni szükséges.

II.3. Az ESG-kritériumok szerinti értékelés

Az egyes ESG-pontokat tárgyaló fejezetek végén a Bizottság által megfontolásra ajánlott javaslatok találhatóak. Mérlegelésüket a doktori iskolára bízta a Bizottság, teljesülésüket külön nem vizsgálja.

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

Sztenderd: *Az intézmények rendelkezzenek publikus és a stratégiai menedzsment részét képező minőségbiztosítási politikával. Ezt a belső érintettek [azaz a hallgatók, az oktatók és a nem oktató személyzet] dolgozzák ki és valósítják meg, megfelelő struktúrák és folyamatok révén, a külső érintettek [felhasználók, munkaadók, partnerek] bevonásával.*

Az intézményi minőségügyi rendszer működése a 2018–2023 közötti időszakban három jól elkülöníthető szakaszra bontható. A működést 2019-ig az ISO 9001:2015-ös szabvány követelményeihez történő igazodás, a 2020–2022 időszakot az átmenet, 2023-tól a TQM-modell által keretbe foglalt ESG-fókuszú fejlesztés irányába történő elmozdulás jellemezte. A DI szervesen integrálódik az intézmény minőségügyi rendszerébe, ebből következően az elmúlt évek intézményi szintű változásai leképezhetők a DI-re is. Jelenleg a DI minőségbiztosítási rendszerének keretét az Óbudai Egyetem Szervezeti és Működési Rendje, Minőségügyi Szabályzata, az Óbudai Egyetem Doktori és Habilitációs Szabályzata (EDHSZ), a

DI Működési Szabályzata, illetve az egyetemi szintű Doktori Képzés Minőségbiztosítási Terve jelöli ki.

Az egyetemi Minőségirányítási Bizottság az egyetemi minőségirányítási rendszer irányításáért és fejlesztéséért felelős testület. A bizottságban a doktori képzés az EDHT révén jelenik meg. Az EDHT elnöke a Minőségirányítási Bizottság tagja, a Minőségirányítási Bizottság, és ezen belül is elsősorban a minőségirányításért felelős rektori megbízott támogatja szakmailag a doktori iskolák akkreditációra való felkészülését, annak lebonyolítását.

A doktori képzéssel kapcsolatos minőségbiztosítási feladatokat az EDHSZ tartalmazza. E témakörben az EDHSZ 2023. június 1-jei hatállyal lényegesen módosult. A hatályos szabályozás alapján az EDHT határozza meg a minőségcélokat és indikátorokat, figyelembe véve az intézményi minőségcélokat és indikátorokat. Ezeken túlmenően a doktori iskolák saját minőségcélokat és indikátorokat is meghatározhatnak. Ezzel a lehetőséggel él a DI. A DI rendelkezik tehát saját minőségcélokkal is indikátorokkal is. A minőségcélok meghatározásának módja, a külső és belső érintettek bevonása nem volt beazonosítható. Az elképzelések szerint a célok elérését az EDHT minden tanév utolsó ülésén ki fogja értékelni, ennek mechanizmusát és következményeit azonban rögzíteni szükséges.

A minőségbiztosítási feladatokkal a 2023. október 13-ai keltezésű Működési Szabályzat foglalkozik részletesebben. A 3. § (4) bekezdése sajnos nem fogalmazza meg egyértelműen, hogy a DI-n belül kinek milyen feladata és felelőssége van minőségbiztosítási téren.

A DI nem rendelkezik saját minőségbiztosítási tervvel. Ezt a szerepet 2017 és 2023 között a Me-12 Doktori Képzés, Habilitációs Eljárás Minőségbiztosítási Terv c. dokumentum 4. verziója töltötte be. A jelenleg hatályos egyetemi szintű Doktori Képzés Minőségbiztosítási Terve 2023. október 13-ai keltezésű. Az új rendszer teljeskörű kiépítése és bevezetése a látogatás időpontjáig még nem történt meg. A rendszer több eleme még ismeretlen a DI vezetése előtt is. Tapasztalatok hiányában a működés értékelése nem végezhető el. A dokumentum, illetve annak mellékletei alapján egyértelműen megállapítható, hogy a rendszer ESG kompatibilis, alkalmas a minőségközpontú működés támogatására.

A Doktori Képzés Minőségbiztosítási Terve dokumentum 2. melléklete tartalmazza az egyetem négy doktori iskolája közül háromnak a minőségpolitikáját. Formálisan jelen DI rendelkezik tehát minőségpolitikával, ez azonban teljes azonosságot mutat a másik két DI minőségpolitikájával.

Az elmúlt hónapok előremutató változásai ellenére a DI a Minőségbiztosítási Tervben foglaltak megvalósításának kezdetén áll. Az egyetemi vezetés támogatását is bíró újragondolt, és még további fejlesztéseket igénylő minőségbiztosítási rendszer a DI-ben a bevezetés korai fázisában van.

Ajánlások

- Javasolt egy erőteljes és gyakori kommunikáció fenntartása az egyetemi és részben a kari minőségbiztosítási szervezetekkel:
 - a minőségbiztosítással kapcsolatos módszertani tudás (támogató szerep),
 - a minőségkultúra terjesztése és megerősítése, valamint
 - az új minőségbiztosítási rendszer beindításának és működtetésének, fejlesztésének érdekében.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

Sztenderdek: *Az intézmények rendelkezzenek folyamatokkal képzési programjaik kialakítására és jóváhagyására. A képzési programokat úgy kell kialakítani, hogy elérjék kitűzött céljaikat, beleértve az elvárt tanulási eredményeket. A program révén megszerezhető képzés legyen világosan meghatározott és közölt, utalással a nemzeti képesítési keretrendszer megfelelő szintjére, s ennek révén az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszerére.*

Az intézmények folyamatosan kísérik figyelemmel és rendszeres időközönként tekintsék át képzési programjaikat, biztosítandó, hogy azok elérjék kitűzött céljaikat, illetve megfeleljenek a hallgatók és a társadalom igényeinek. Ezen értékelések eredményezzék a programok folyamatos javulását. Az ennek folytán tervezett vagy megtett intézkedéseket minden érdekelt felé közölni kell.

A DI Képzési Terve felöleli az alkalmazott informatika és alkalmazott matematika különböző területeit, és megfelelő egyensúlyt tart az elméleti és a gyakorlati jellegű kurzusok és kreditek között. Az oktatott tárgyak portfóliója és változatossága megfelelő, ezt mind az oktatók, mind a hallgatók megerősítették a látogatás alkalmával. Az óraszám/kredit arány meghatározásának folyamata nem egyértelmű: a 2018 és 2023 közötti Képzési Terv közötti különbségből látható, hogy 30-ról 20-ra csökkentették az óraszámot, ennek oka, a képzésre gyakorolt esetleges pozitív hatása azonban nem kellően tisztázott, illetve nem látszik ez ügyben hatásvizsgálat.

Noha a törzstagok és a potenciális témavezetők kutatási területe kiegyensúlyozott, a jelentkezések alapján valóban el is induló doktori kutatási témák tekintetében komoly egyenlőtlenség mutatkozik a két doktori program között, az informatika túlsúlya minden területen megjelenik. Nem látszik a DI-n belül olyan folyamat vagy stratégia, ami ezt a hatást mérsékelni igyekezne, ami pedig a DI egyes (a matematikához kapcsolódó) célkitűzéseinek elérését hosszú távon gátolhatja.

Összességében kijelenthető, hogy mivel a DI képzésében résztvevő hallgatók esetén a hallgatói vélemények, visszajelzések gyűjtése csupán egyéni, informális úton zajlik, és rendszeres után követés sincs, így nincs megfelelő szabályozás és mechanizmus arra nézve,

hogy a hallgatói és társadalmi igényeknek való megfelelés folyamatosan biztosítva legyen. A képzésfejlesztéssel kapcsolatos elképzelések megvitatásának egyik fontos fóruma lehetne a DI Nemzetközi Tanácsadó Testülete, aminek azonban a szerepe, illetve a Testület bevonásának folyamata ebben az értelemben nem tisztázott.

A DI képzésében megjelenő külső együttműködő partnerek és helyszínek bevonása alapvetően pozitív, de ennek szabályozása jelenleg hiányzik, inkább szokásjogon, mintsem határozott terven és stratégián alapszik. Ugyanez igaz a kari struktúra erőforrásainak igénybevételeire.

A Képzési Terv felülvizsgálata rendszeres, de inkább praktikus, semmint stratégiai elveket követ. A DI-n belül a döntéshozatal és ennek transzparenciája, azaz az információ áramlása nem megfelelő szintű, ráadásul a DI vezetőjére nagy egyéni felelősség hárul, például a megfelelő stratégiák kidolgozásának ösztönzése (vagy ennek hiánya) terén. A programvezetők szerepe, feladat- és hatásköre is inkább informálisan alakult ki, de mindez nincs tisztázva a DI dokumentumaiban, és néhány praktikus tennivalótól eltekintve maguk a programvezetők is bizonytalanok a saját szerepüket illetően.

A jelenleg alkalmazott gyakorlat az, hogy a témavezető és a hallgató közösen határozzák meg a hallgató által felveendő tárgyakat. Ez egyrészt nagyfokú rugalmasságot ad, ami pozitívum, negatívumként viszont a kimeneti kompetenciák minimális közös nevezőjének hiányát is magával hozza. A növekvő létszám miatt is érdemes lehet egy standardizált minimum megszerzésében (pl. a kreditszám $\frac{1}{4}$ -ének rögzítésében) gondolkodnia a DI-nek, elsősorban a soft skill-ek területén, amit a hallgatói elképzelések is megerősítenek.

A tárgyak listája és tematikája angol nyelven nem teljesen elérhető a nyilvános felületen (a link a magyar oldalra vezet), így a felvételinél megkövetelt, a doktori képzés teljes időszakát lefedő képzési előrehaladási terv végig gondolása a jelentkezőnek igen komoly gondot okozhat. Általánosságban elmondható, hogy a tárgyak leírása nem tartalmazza kellő mélységben a tárgy teljesítésének feltételeit.

A DI-ben alapvető probléma a lemorzsolódás igen komoly mértéke az abszolutóriummal rendelkező, de fokozatot nem szerzett hallgatók esetében. Ennek a ténynek minden szereplő a tudatában van, de vagy nem tekinti problémának, vagy ha igen, annak mérséklésére mégsem rendelkezik átfogó stratégiával. Itt, a többi doktori iskolához hasonlóan, egy igen komoly, átgondolt cselekvési terv készítésére és betartására van szükség, ami nagyobb százalékban biztosítja a hallgatók bennmaradását, illetve fokozatszerzését. Jelenleg ilyen stratégiai terv nem létezik.

Ajánlások

- A DI honlapja szerint az Óbudai Egyetem és az Università degli Studi di Milano között 2011-ben létrejött szerződés alapján a DI és a PhD School in Information Technology

duális PhD-fokozatot ítélhet oda a megállapodásban rögzített feltételek teljesülése esetén. Ilyen fokozatszerzésre két példát is hoz a DI önértékelése. Az említett együttműködési megállapodást fontos nyilvánossá tenni, a feltételek megismerése érdekében. Továbbá megjegyzendő, hogy a képzés a FIRGráf erre vonatkozó gyorslistájában (“Magyar felsőoktatási intézmények nemzetközi képzési megállapodásai”) nem szerepel, tehát bejegyeztetése szükséges. Az Oktatási Hivatal a megállapodást és a képzést a szakindításra vonatkozó általános szabályok alapján veszi nyilvántartásba (Nftv. 78. § [5] bekezdés).

- A DI a Virtuális Kutató Laboratóriummal közösen új PhD programot indít Strategic Engineering címen, melynek a DI honlapján kiemelt helyet szenteltek a jobb oldali menüsorban. A DI honlapján elérhető különféle információk alapján azonban nem egyértelműen eldönthető, hogy ez már egy működő vagy indítás előtt álló doktori program. Függetlenül attól, hogy működő vagy tervezett programról van szó, a DI-nek ügyelnie kell arra, hogy szabályzatai (kiemelten a Képzési Terv), valamint a nyilvános tájékoztató dokumentumai a DI teljes programportfóliójára kiterjedjenek.
- A képzési követelmények egy részének kredit szintű standardizálása.
- A megfelelő karokkal való együttműködési mechanizmusok, a közös erőforrások használatára vonatkozó szabályok rögzítése.
- A szabályzó dokumentumok összehangolása szükséges, ugyanis eltérően rendelkeznek a minimum teljesítendő tanulmányi (képzési) kreditmennyiségről. A Működési Szabályzat szerint min. 20, max. 60, miközben a Képzési Tervben legalább 32 kreditet írnak elő.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

Sztenderd: *Az intézmények biztosítsák képzési programjaik olyan megvalósítását, amely aktív szerepre ösztönzi a hallgatókat a tanulási folyamat létrehozásában. A hallgatók értékelése tükrözzé ezt a megközelítést.*

A Neptun rendszerben adminisztrátorok jelentkeztetik fel a hallgatókat az egyénileg összeállított képzési tervben meghatározott kurzusokra. Az önértékelésben említésre kerül a szabadon időzíthető, esetleg elektronikus formában megvalósuló konzultáció mint képzési forma, aminek lehetnek pozitívumai a hallgatók munka melletti képzése esetén, de konkrét órarendre nem látott példát a Bizottság az akkreditációs eljárás alatt. A képzési tervtől való eltérés csak a témavezető egyetértésével lehetséges, és a DI adminisztrációnak be kell jelenteni. A hallgatók előrehaladásának aktuális státuszáról a DI adminisztrátorai nyilvántartást vezetnek.

Jó gyakorlatként azonosítható a doktorandusz hallgatók féléves teljesítményéről és kutatási előrehaladásáról történő féléves beszámoló, ami az esetleges problémák korai

felismerésében segíthet. Ugyanakkor ennek pontosabb értékelési mechanizmusa hiányzik, csupán általánosságban fogalmaz a szabályzat erre nézve, így a beszámoló értékelőjének (a DI vezetőjének) szubjektív értékítéletén sok múlhat, ami kerülendő. Amennyiben nem kerül elfogadásra a beszámoló, úgy a hallgatónak a témavezetőjével akciótervet kell készíteni, amit szintén a DI-vezető fogadhat el. A DI képzéseinél alkalmazzák az online képzés által kínált lehetőségeket, továbbá az oktatókkal konzultációs időpontokon kívül is lehetőség van egyeztetni előjegyzés alapján. Ez támogatja a nappali tagozaton (pl. Kooperatív Doktori Program) és a levelező tagozaton részt vevő doktoranduszok tanulmányi előrehaladását.

A tantárgyakból a számonkérés az oktató által meghatározott módon történik (szóbeli, írásbeli vizsga, projektmunka), amely igazodik az adott kurzusra feljelentkezett hallgatók létszámával.

Témavezetők rugalmasan viszonyulnak az egyéni hallgatói élethez, így a személyes és online konzultációs időpontok mindig biztosítottak a doktoranduszok számára. Ugyanakkor beavatkozási pontként a Bizottság azonosította a levelezős hallgatók munka melletti kutatásának még aktívabb elősegítését, illetve a levelezős hallgatók ilyen irányú részletesebb tájékoztatását a felvételi során, éppen a potenciális lemorzsolódás csökkentése miatt.

A témavezető és doktorandusz közötti munka hatékonysága minősítésre kerül a féléves hallgatói beszámolások során. Ez alól kivételt képeznek az egyéni felkészülők, ahol a felkészülésnek és a kreditszerzési kötelezettségnek az ellenőrzése sem megoldott. Az ő esetükben egy részletesebb szabályozás megalkotása szükséges ebből a szempontból. A témavezető alkalmasságát több szinten is ellenőrzi a DI Tanácsa, viszont a feltételek formálisan nincsenek szabályozva. Amennyiben nem megfelelő a témavezetői munka, társtémavezető kijelölése vagy témavezető váltás igényét kell jelezni a DI-vezető felé. Amennyiben új téma- vagy társtémavezető szükséges, akkor azt a DI Tanácsa jelöli ki és az EDHT hagyja jóvá.

A nemzetközi hallgatói interjú elhangzott, hogy a sikeres tanulmányi előrehaladásukhoz szükségesnek tartják, hogy magyar és nemzetközi mentorok közösen legyenek kijelölve számukra a tanulmányaik és az ezekhez kapcsolódó adminisztrációs feladatok elvégzésének céljából. Továbbá a networkinget elősegítő szakmai / közösségi rendezvényeket hiányolják a nemzetközi hallgatók.

A felvett SH-os hallgatók beilleszkedését mentor hallgatók segítik, ami pozitív, azonban a látogatás során felmerült annak az igénye, hogy a szociális beilleszkedésüket magyar hallgatókkal közös kutatási-oktatási projektek még inkább segítenék.

A DI Tanácsának munkájába bevonásra kerülnek a PhD-hallgatók, hiszen delegált képviselője révén az érdekképviselet, az érdekvédelem alanyi joga biztosított. A beszámolók és vélemények alapján eddig jogsértő eljárásokra nem volt példa.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzítés odaítélése

Sztenderd: *Az intézmények következetesen alkalmazzák a teljes hallgatói életciklust lefedő, előzetesen meghatározott és közzétett szabályzataikat, például a hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzítés odaítélése tekintetében.*

Az önértékelés, valamint a rendelkezésre álló dokumentumok és az akkreditációs interjúk alapján látható, hogy a DI-ben többségében jól definiált szabályok alapján, a reguláris hallgató számára ismert feltételek alapján, transzparens módon történik a hallgatók felvétele. Ugyanakkor ez nem mondható el az egyéni felkészülőkkel szembeni tudományos teljesítménnyel kapcsolatos elvárásokról – ez utóbbit szabályzat szintjén kell rögzítenie a DI-nek. Ettől eltekintve a közzétett felvételi követelmények egyértelműek. További kisebb hiányosság, hogy bár az EDHSZ szerint a komplex vizsgával kapcsolatban a tárgyak, témakörök listáját a Képzési Tervben kell rögzíteni (ami jó, mert igazodik az ODT ajánlásához), a Képzési Terv ezt nem tartalmazza, ezért ezt pótolni szükséges.

A felvételre jelentkező hallgatók alapvetően három képzési formában érkeznek a DI-be: nappali, levelező és egyéni felkészülő formában. A látogatás során egyértelművé vált, hogy a levelezős formában képzett hallgatók felvétele és végzése kritikus pont, és pedig azért, mert a munka mellett sokszor nem képesek teljesíteni a kutatási követelményeket. Ezen a ponton főként szigorúbb felvételi rendszerrel, esetleg még rugalmasabb oktatási és kutatási időbeosztás elősegítésével szükséges beavatkoznia a DI-nek. Erre, újfent, szándék van, stratégia egyelőre nincs.

A látogatás során a Stipendium Hungaricum (a továbbiakban: SH) programban érkező hallgatók rendkívül heterogén tudásszintjét, és az ebből fakadó oktatási-tanulási-kutatási nehézségeket is problémaként azonosította a Bizottság. Egyöntetű vélemény szerint ezen ismét csak szigorúbb felvétellel lehet segíteni, ami a DI elemi érdeke, még ha a létszám emelkedésének mérséklődésével is jár.

A felvételihez szükséges képzési terv létjogosultsága megkérdőjelezhető, hiszen a hallgatói fórumon elhangzottak szerint azt bármikor, akár félévente is, bármilyen mértékben meg lehet (és meg is szokták) változtatni, így információ értéke igen csekély, sem a hallgatót, sem az oktatót nem segíti igazán. Célszerűbb lenne egy olyan mechanizmus kialakítása, ami valamilyen stratégia szerint ad ajánlott listát a hallgatóknak.

A krediteloszlás tekintetében a 10 kredit érő projekt feladatok hatékonysága, ahogy azt a látogatás alkalmával a Bizottság feltárta, megkérdőjelezhető, a 10 kredit érő teljesítmény meghatározása egyénfüggő. A DI vezetése tudatában van ennek a problémának, de egyelőre nem rendelkezik olyan tervvel, ami ezt a problémát, elsősorban a projektmunkák

minőségének standardizálásával és fokozottabb ellenőrzésével, rendszer szinten kezelné, mérsékelné, megoldaná.

A korábbi akkreditációs eljárás során kritikus pontként azonosított hullámzó publikációs színvonal és belterjes publikálás ügyében a DI – és általában az intézmény – határozott lépéseket tett, ami pozitív. Ugyanakkor a megváltozott tudományometriai feltételekkel kapcsolatban a hallgatói fórumon bizonytalanságot érzékelt a Bizottság, ami az információáramlás hiányára, az egyes évfolyamok számára egyértelmű feltételek világos lefektetésének hiányára vezethető vissza. Emellett, egyértelműen jó gyakorlatként azonosítható a publikációs követelmények teljesítésének könyvtári-adminisztrációs támogatása, azon belül a folyóirat ajánlás rendszere.

Noha a DI eljárásai ösztönzik a hallgatói mobilitást, az ilyen irányú aktivitás minimális, az elmúlt öt tanévben nem volt rá példa (az önértékelés releváns melléklete alapján). A kreditelismerést, az abszolutórium és a fokozat megszerzésének feltételeit a DI szabályzatai tartalmazzák, a fenti, publikációs szintekre vonatkozó bizonytalanság azonban egyértelműsítést kíván. Mind a fokozatra történő jelentkezésnek, mind a fokozat megszerzésének folyamata megfelelően szabályozott. A minősítési eljárás dokumentálása viszont hibás, mivel a komplex vizsga számszerű értékelése és az oklevél minősítésébe történő beszámítása nem egyezik a jogszabályi előírásokkal (mivel a vizsga értékelése kétfokozatú skálán történik). Az EDHSZ módosítása szükséges, mivel ez az intézmény minden doktori iskolájára vonatkozik.

Ajánlások

- Érdemes kidolgozni a 10 kredites projektmunkák minőségének és mennyiségének egységes (előzetes és utólagos) értékelési rendszerét.
- Intézményi szinten érdemes megvizsgálni a kötelező plágiumellenőrzés bevezetését a fokozatszerzési eljárásban, és szükség esetén szabályzatban rögzíteni azt.
- Figyelemmel a felsőoktatási intézmények nemzetköziesítési törekvéseire, a DI-nek (akár intézményi háttértámogatás igénybevételével) javasolt megvizsgálni, milyen módon, eszközökkel tudná fejleszteni a külföldi részképzést és mobilitást.

ESG 1.5 Oktatók

Sztenderd: *Az intézmények biztosítsák, hogy oktatóik megfelelő kompetenciával rendelkezzenek. Alkalmazzanak méltányos és átlátható eljárásokat oktatóik toborzására és továbbképzésére.*

Az oktatói kompetenciák a DI által meghirdetett kurzusok tekintetében az oktatói gárda ismeretében megfelelőek, noha a kurzus indítására, vállalására szóló pontos feltételrendszer és ennek vizsgálati folyamata, engedélyezése nem kidolgozott, a doktori képzésben részt vevő hallgatók által tartott kurzusoknál pedig ennek pontos mérése jelenleg nem megoldott.

A témavezetés a DI-n belül rendkívül egyenlőtlenül oszlik meg. Vannak olyan témavezetők, akik igen magas számú hallgatót vállalnak, ezek egy része az abszolutórium szintjén megreked. Mindeközben sok témakiíró, köztük törzstagok is, soha egyetlen doktori hallgatót sem vezetett ebben a DI-ben. Ezen az egyenlőtlen eloszláson és terhelésen mindenképp szükséges változtatni, már csak a potenciális témák változatosságának növelése miatt is. Az újonnan bevezetett 6 fős – kizárólag állami ösztöndíjas hallgatókra értendő – korlátozás ehhez szükséges, de nem elégséges lépés. Meggondolandó, hogy az egyetemen magasabb vezetői beosztást betöltő témakiírók a beosztás betöltése alatt mérsékeljék a vállalt témavezetések számát, így is hozzájárulva az egyenletesebb eloszláshoz.

Jó gyakorlatként azonosítható, hogy a kezdő témavezetők az első hallgatójukat társtémavezetésben vállalják, így a gyakorlott társtémavezető segítségét kérhetik. Ugyanakkor a témavezetésre való alkalmasság ellenőrzésére szolgáló feltételek megfogalmazása a Minőségbiztosítási Tervben nem teljesen konzisztens, és csak felmenő rendszerben lép életbe, ennek ellenőrzése egyelőre informális keretek között zajlik. Mindez a később tervezett ipari társtémavezetőknél, ahol a tudományos munka nem feltétlenül releváns mutató, még problémásabb lehet – ennek (azaz a témavezetésre való alkalmasság ellenőrzésének) a mechanizmusát pontosabban, egzaktabb módon kell lefektetni.

Nem látszik olyan mechanizmus, ami a témavezetők munkáját minőségi szempont alapján értékelné. Ennek legfontosabb minőségindikátorai természetesen a sikeres védések, de úgy tűnik, hogy a témavezetők olyankor is vállalhatnak újabb doktoranduszt, ha az előzőekben a védési ráta igen alacsony volt. Az önértékelésben megjelenik ugyan elvárásként a témavezetők és vezetettek közös cikkeinek és konferenciaelőadásainak megléte, ez azonban a hivatalos dokumentumokban nem eléggé specifikált. A DI Tanácsa tehát maximum informális véleményt alkot erről, de nincsenek megfelelően lefektetett szabályok arra nézve, hogy a sorozatos sikertelen témavezetésnek mi legyen a következménye. Ez a nagyfokú lemorzsolódás csökkentése céljából esszenciális fontosságú lenne.

Ajánlások

- Meggondolandó, hogy az egyetemen magasabb vezetői beosztást betöltő témakiírók a beosztás betöltése alatt mérsékeljék a vállalt témavezetések számát, így is hozzájárulva az egyenletesebb eloszláshoz.
- Az újonnan bevezetett 6 fős témavezetési korlátozást javasolt abszolút korlátnak tekinteni az államilag finanszírozott és az önköltséges hallgatókra együttesen.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

Sztenderd: *Az intézmények megfelelő finanszírozási forrásokkal rendelkezzenek a tanulási és tanítási tevékenységekhez, valamint biztosítsanak adekvát és könnyen hozzáférhető tanulástámogató feltételeket és hallgatói szolgáltatásokat.*

A doktoranduszok tanulási és kutatási tevékenységét nagyban elősegítő hallgatói szolgáltatásként a könyvtár felszereltsége, adatbázis-hozzáférése fontos tényező. A Bizottság ellentmondást fedezett fel az önértékelésben leírtakhoz képest a plágiumellenőrzés tekintetében, arra ugyanis a könyvtárigazgató elmondása szerint nem a műhelyvitát, hanem a nyilvános védést megelőzően kerül sor, egyszeri szolgáltatásként. Az önértékelésben leírtakkal ellentétben a plágiumellenőrzés a szabályzatok szerint nem kötelező elem a fokozatszerzési eljárásban. Ezt mindenképp fontos tisztázni és egyértelműen kommunikálni a hallgatók felé.

Az intézmény EISZ-előfizetéssel rendelkezik, így olyan külföldi és hazai minősített szakirodalom adatbázisok érhetők el a hallgatók számára, mint például a Springer, Elsevier, stb. Az Óbudai Egyetem intézményi szinten felel az adatbázisok megrendeléséért és ellenértékük kifizetéséért. A hallgatók számára az előfizetett adatbázisok beiratkozást követően ingyenesen rendelkezésre állnak, így akár az egyetem területén, akár otthonukban is hozzá tudnak férni a kutatásukhoz szükséges szakirodalomhoz.

A doktoranduszok számára az MTMT-adatbázis használata kötelező, ennek teljesülését támogató 9 adminisztrátor segíti az adatok karbantartását. Rendszeresen szerveznek publikációs és MTMT adatbázis kezelői tanfolyamokat hallgatóknak és oktatóknak egyaránt. Az Óbudai Egyetem Digitális Archívumában különböző gyűjteményekben tárolják a tudományos publikációkat, hallgatói dolgozatokat, oktatási anyagokat, média tartalmakat és digitalizált könyvtári dokumentumokat, amely szintén minden egyetemi polgár számára elérhető.

Jó gyakorlatként azonosítható, hogy a könyvtár évente elégedettségmérést végez teljes oktatói és hallgatói körben, amelynek eredményeit figyelembe veszik a működésük tervezésénél, pl. nyitvatartás, képzések, adatbázis elérés, előfizetés. Az Open Access lehetőségek mindenki számára elérhetőek a könyvtár oldalán.

A doktoranduszok tanulmányi és kutatási munkavégzésének körülményeit tekintve a többszemélyes irodák a jellemzőek, amelyben minden hallgatónak saját asztala van, illetve használhatja a tanszéki laboratóriumokat, számítógéptermekeket. A kiküldött hallgatói kérdőív alapján a határidőkről történő előzetes tájékoztatással kevésbé elégedettek a képzésben részt vevők. A hallgatói fórumon elhangzottak alapján a publikációs, valamint a konferencia részvételi támogatás lehetőségéről és ügymenetéről megfelelő tájékoztatást kapnak a hallgatók és elégedettek a működésével.

A DI-n belül a hallgatók adminisztratív ügyekben kereshetik a DI adminisztrátort, a képzéssel és egyéb személyes kérdéseikkel pedig a témavezetőn túl a DI vezetőjét. Erről a

tényről és az elérhetőségekről tájékoztatást kapnak a hallgatók. A hallgatói visszajelzések alapján általában elégedettek az adminisztráció folyamatával (magyar és külföldi hallgatók is), az adminisztratív személyzet elérhetőségével, segítőkészségével. Az adminisztráció vezetőjével való beszélgetés során kiderült, hogy a tantárgyfelvételt az adminisztrátorok végzik és az is felmerült megállapításként, hogy az ügyintézés elektronikusan zajlik, ami gyorsítja a folyamatokat.

Ajánlások

- Nagyobb hangsúlyt lenne érdemes fektetni a magyar és a külföldi hallgatói csoportokon belüli és közötti kapcsolatépítés erősítésére, pl. közösségi események, közös kutatási projektek szervezésével.
- A hallgatói létszám növekedésével érdemes az adminisztrációt főállású munkatárs alkalmazásával bővíteni.

ESG 1.7 Információkezelés

Sztenderd: *Az intézmények gyűjtsenek, elemezzenek és használjanak releváns információkat képzési programjaik és egyéb tevékenységeik irányítására.*

A DI 2017 és 2023 között az információkezelés terén a Me-12 Doktori Képzés, Habilitációs Eljárás Minőségbiztosítási Terv 4. verzióját tekintette meghatározó dokumentumnak, ami a mindennapi gyakorlatot korlátozott módon támogatta. A tervben foglaltak következetes és rendszeres betartása nem volt beazonosítható

A jelenleg hatályos egyetemi szintű Doktori Képzés Minőségbiztosítási Terve 2023. október 13-ai keltezésű. A Minőségbiztosítási Terv tételesen meghatározza az alapvető információforrásokat, illetve egyértelművé teszi az adatgyűjtés koordinációjával kapcsolatos személyi kérdéseket. Az új rendszer teljeskörű kiépítése és bevezetése a látogatás időpontjáig még nem történt meg. Sikeres bevezetés esetén a Minőségbiztosítási Terv 8. mellékletében található évenkénti teljesítményértékeléshez kapcsolódó szempontrendszer jó gyakorlatként is funkcionálhat.

A DI rendelkezik saját minőségcélokkal és indikátorokkal is. Mind a célokra, mind az indikátorokra az egyszerűség jellemző. A minőségcélok meghatározásának módja, a külső és belső érintettek bevonása nem beazonosítható.

A DI megújult Minőségbiztosítási Terve a témavezetői munka doktoranduszi véleményezése mellett tartalmazza a doktori kurzusokra vonatkozó OMHV-kérdőívet is. Nem foglalkozik azonban a kérdőívek feldolgozásával, az eredmények közzétételével, a visszacsatolással. Ettől függetlenül a látogatás során egyértelműen kiderült, hogy az érintett oktatók és szervezeti egységek vezetői visszacsatolást kapnak az OMHV eredményeiről, a kurzusonkénti alacsony

hallgatói létszám azonban korlátozza annak hasznosíthatóságát. E miatt például az OMHV nem alkalmas arra a doktori képzésen, hogy kiszűrje a kötelező továbbképzésre irányítandó oktatókat. Előrelépés, hogy a DI a kérdőíves megkérdezés mellett fókuszcsoportos interjúban is gondolkodik. Ennek részletei azonban még nem tisztáztak.

A hallgatói vélemények és a hallgatói előrehaladás megismerésének eszköze a rendszeres hallgatói beszámoló. A rendszeres gyakoriságú beszámolás keretén belül mutatják be a hallgatók munkájuk eredményeit, amiket háromtagú bizottság értékeli. A rendszeres beszámolás ellenére a DI nem tudja hatékonyan kiszűrni azt, hogy a hallgatók miért nem jutnak el a doktori fokozatig.

A törzstagokkal és témavezetőkkel szembeni elvárásokat a DI nagyvonalúan fogalmazta meg. Ráadásul a szabályozás és az alkalmazott – az elvárások konkretizálása irányába mutató EDHT – gyakorlat eltér egymástól. A nagyvonalú megfogalmazásból következően a törzstagok és a témavezetők megfelelőségének követése nem értelmezhető.

A DI működéséről készített éves beszámoló az EDHT és az egyetem vezetése felé a látogatás során elhangzottak alapján nem készül. Az önértékelés alapján: a DI-ben az adatalapú döntés kultúrája jelenleg még fejletlen.

Ajánlások

- Javasolt a Minőségbiztosítási Tervben az alapvető teljesítménymutatók, illetve azok számszerűsítésének, gyűjtésének konkretizálása.
- Javasolt a minőségcélok rendszeres, felméréseken, helyzetértékeléseken alapuló megfogalmazása. Megfontolandó a célokhoz az egyszerű indikátorok mellett akár komplexebb mutatószámok hozzárendelése, az indikátorok rendszeres mérése és értékelése.
- Javasolt egyértelműsíteni, hogy az adatgyűjtés mikor történjen kérdőíves formában, és mikor fókuszcsoportos interjú formájában. Javasolt egy módszertani útmutató és kérdéssor összeállítása a fókuszcsoportos interjúk lebonyolításához.
- A fokozatszerzési arány nem magas mértéke miatt indokolt olyan preventív jelzőrendszer kialakítása, amely segítségével beazonosíthatók a kockázati pontok és a kockázatos hallgatók. Indokolt lenne továbbá a végzettek mellett a kilépők rendszeres és tudatos figyelemmel kísérése, a kilépési (fokozatot nem szerzési) okok feltárása.
- Javasolt a külső érintettek intenzívebb bevonása a DI információkezelési folyamataiba.
- Biztosítani kell a visszacsatolás elvének kiterjesztését a DI valamennyi működési folyamatára és belső érintettjére vonatkozóan. Ennek részeként ajánlott az elégedettségmérések rendszeres elvégzése és az eredmények visszacsatolása mind a működési folyamatokba, mind pedig az érintettek számára.

ESG 1.8 Nyilvános információk

Sztenderd: *Az intézmények tegyenek közzé világos, pontos, objektív, naprakész és könnyen hozzáférhető információkat tevékenységükről, benne képzési programjaikról.*

A DI honlapjának kezeléséről, tartalmi követelményeiről a DI Működési Szabályzata rendelkezik. Ez alapján a DI honlapja minimum havonta egyszer frissül. Ami a tartalmi követelményeket illeti: a magyar és/vagy angol nyelvű honlap nem feltétlen igazodik a szabályzatban foglaltakhoz, amit fontos pótolni (pl. a törzstagok, oktatók személye és szakmai életrajzaik, hazai és nemzetközi tudományos kapcsolatok, a felvételi eljárás meghirdetése és időpontja, PhD-értekezések és téziszfüzetek elektronikus formája, a fokozatot szerzettek névsora).

A DI honlapja felépítése szempontjából egyszerű és átlátható: összesen öt legördülő menüpontba csoportosítva ad tájékoztatást az érdeklődőknek (Doktori Program, Jelentkezőknek, Hallgatóinknak, Hallgatói munkák, Adminisztráció), főoldalon pedig az aktuális hírek szerepelnek. A DI a „További linkek” oldalmenüben ad tájékoztatást pl. a DI legfontosabb szabályzatairól, valamint a fontosabb szervezetekről (ODT, MAB), szervezeti egységekről (könyvtár, kutatólaboratórium, EDHT) és a DIT határozatairól is („Határozatok”). A tantárgyleírások/tematikák elérhetők, ugyanakkor a dokumentum nem tér ki a tantárgyak típusára, teljesítési követelményeire/számonkérési módjára. A Képzési Tervben elérhető tárgyleírások kizárólag angol nyelvűek, a honlapról letölthető tárgyleírások már magyar nyelvűek. Ezeket a dokumentumokat mindenképp szükséges összehangolni (vagy akár véglegesen egybefűzni).

A DI együttműködő partnereiről kevés információ érhető el, az önértékelésben említett együttműködési megállapodások pedig nem nyilvánosak (pl. Strategic Engineering PhD program, Università degli Studi di Milano). Ehhez hasonlóan, a funkció és működés transzparenciáját jelentené, ha nyilvánosan elérhető lenne a DIT összetétele, ülései időpontjai, valamint határozatai (2022 szeptemberét követően is). Ez érvényes a honlapon ismertetett Nemzetközi Tanácsadó Testületre is, aminek kizárólag az összetétele nyilvános.

A DI angol nyelvű honlapja tartalmában sokkal szegényesebb (ld. eggyel kevesebb menüpont – a „Hallgatói munkák” már nem került átemelésre), ami fejlesztendő terület a DI-nek.

Ajánlások

- A DI-nek ügyelnie kell arra, hogy ne kizárólag a legfrissebb, hatályos szabályzati dokumentumok legyenek elérhetők, hanem felmenő rendszerben láthatók legyenek a korábbi szabályzati verziók is.
- Javasolt kiemeltebb helyet szentelni a nyilvános védések meghívóinak. Jelenleg elveszik a főoldal hírei között.

- A „Határozatok” menü alatt 2022. szeptember 17-ig nyilvánosak a dokumentumok. A transzparencia folyamatos biztosítása érdekében javasolt a hiányzó határozatokat feltölteni és ennek karbantartására kiemelt figyelmet fordítani.
- A DI honlapján külön menüpontot kapott a Strategic Engineering PhD program (további részletek az ESG 1.2 és 1.9 fejezet alatt). A program helyzetének tisztázását követően mindenképp javasolt a honlapon elérhető tájékoztató tartalmának és helyének átgondolása.
- Csak a magyar honlapon érhető el az egyetemi könyvtárra mutató link, az angol nyelvű honlapra is javasolt kitenni.

ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás

Sztenderd: *Az intézményeket rendszeres időközönként külső minőségbiztosítás alá kell vetni az ESG szerint.*

A DI nem alkalmaz a MAB-on kívül más külső minőségbiztosítási eljárást.

III. Látogató Bizottság

A Bizottságot a MAB Testülete nevezte ki 2023. október 20-i ülésén, és a következő tagokból áll:

Elnök: Hoffmann Miklós dékán, egyetemi tanár, Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Tagok:

Dányi Beatrix szakreferens, MAB Titkárság

Erdei László doktorandusz, Miskolci Egyetem

Korim Tamás egyetemi docens, Pannon Egyetem

Musinszki Zoltán egyetemi docens, minőségbiztosítási szakértő, Miskolci Egyetem

Palik Mátyás egyetemi docens, Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Az eljárást adminisztratív és szakmai oldalról támogatta: Csonka Diána, a MAB Titkárság akkreditációs ügyvivője.

Látogatás időpontja: 2023. november 15-16.

IV. Mellékletek

IV.1. Feladatmeghatározás

Az Óbudai Egyetem rektora a MAB-ot kérte fel az Alkalmazott Informatikai és Alkalmazott Matematikai Doktori Iskola (D200) minőséghitelesítési (akkreditációs) eljárásának lefolytatására.

Az értékelés alapja az Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosítási irányelvei és sztenderdjei (ESG).

Az akkreditációs eljárás célja megvizsgálni, hogy a doktori iskola az ESG szerint folytatja tevékenységét, minőségbiztosítási rendszere folyamatosan nyomon követi, értékeli a sztenderdeknek való megfelelést, és aktívan közreműködik az értékelés eredményei alapján a megvalósítást segítő intézkedések, folyamatok kidolgozásában.

Az értékelés retrospektív jellegű, az aktuális és a legutóbbi eljárás között eltelt időtartamot vizsgálja, külön figyelemmel arra, hogy az előző értékelés alapján milyen intézkedések születtek.

Az eljárás kiemelt célja továbbá a jó gyakorlatok azonosítása, valamint a doktori iskolák fejlesztéséhez történő szakértői segítségnyújtás.

IV.2 Akkreditációs interjúk menetrendje

Időpont	Panel	LB (teljes, IA, DIA) ¹	Beosztás	Név
1. nap - 2023. november 15., szerda				
9:00-9:45	Stratégiai tervezés, vezetés	LB teljes	rektor	Prof. Dr. Kovács Levente
			általános rektorhelyettes (MIB elnöke)	Prof. Dr. Molnár András
			tudományos rektorhelyettes	Prof. Dr. Gulácsi László
			oktatási rektorhelyettes	Dr. habil. Rácz Ervin
			nemzetközi főigazgató	Bial Tibor
			gazdasági főigazgató	Fehér Botond
			EKIK főigazgató (Egyetemi Kutató és Innovációs Központ)	Prof. Dr. Haidegger Tamás

¹ Jelölések: IA=intézményakkreditáció; DIA=doktori iskola akkreditáció

Időpont	Panel	LB (teljes, IA, DIA) ¹	Beosztás	Név
10:00– 10:45	Intézményi szintű minőségbiztosítás	LB teljes	rektori minőségügyi megbízott	Miskolciné dr. Mikáczó Andrea
			rektori kabinetvezető	dr. Csepeli Zsuzsanna
			rektori hivatalvezető	dr. Molnár Ildikó
			mb. belső ellenőrzési vezető	Kormos Norbert
			EHÖK elnök	Barcsa Levente Koppány
			EDÖK elnök	Kucarov Marianna
11:00– 11:45	Oktatásmenedzsment	LB teljes	Oktatási Főigazgatóság	Dr. Kárász Péter oktatási igazgató, mb. irodavezető és Dr. Boóc-Zemancsik Krisztina oktatásügyekért felelős jogász
			Központi Tanulmányi Iroda vezetője	Bilicska Csaba
			Neptun Iroda vezetője	Baloghné Nagy Kinga
			Duális Képzési Iroda	Veres Erzsébet
			Elektronikus és Digitális Tananyagok Iroda	Székiné Dr. Sztrémi Melinda
			EHÖK képviselő Oktatási Bizottság tagja	Balogné Nagy Kinga
			Salgótarjáni Képzési és Kutatóhely igazgatója	Barcsa Levente Koppány
			Nemzetközi Oktatási Iroda	Dr. Pogátsnik Mónika
12:00– 12:30	szünet			
12:45– 13:30	Alba Regia Műszaki Kar	DIA, IA részbizottság	dékán	Prof. Dr. Györök György
			kutatási dékánhelyettes	Nagyné dr. habil Hajnal Éva
			oktatási dékánhelyettes	Dr. Pogátsnik Mónika
13:30– 14:15	Neumann János Informatikai Kar	DIA, IA részbizottság	dékán	Dr. Eigner György
			kutatási dékánhelyettes	Dr. Kertész Gábor
			oktatási dékánhelyettes	Dr. Póser Valéria
14:15– 15:00	Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki Kar	DIA, IA részbizottság	dékán	Prof. Dr. Rajnai Zoltán
			kutatási dékánhelyettes	Dr. Horváth Richárd
			oktatási dékánhelyettes	Dr. Ancza Erzsébet
15:15– 16:00	Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar	DIA és IA részbizottságok	dékán	Prof. Dr. Molnár György
			kutatási dékánhelyettes	Dr. habil Wüthl Tibor
			oktatási dékánhelyettes	Csikósné Dr. Pap Andrea Edit
	Doktorandusz fórum			Varga Bence (AIAMDÍ)

Időpont	Panel	LB (teljes, IA, DIA) ¹	Beosztás	Név
15:00- 15:45		DIA részbizottság	D200, D212, D215 doktori iskolák aktív hallgatói és a doktori iskolák Doktori Iskola Tanácsába delegált érdekképviselők. Kérünk olyan alumni doktorandusz delegáltat is, aki itt végzett, de nem az ÓE-n áll alkalmazásban.	Dénes-Fazakas Lehel (AIAMDI)
				Kucarov Marianna (AIAMDI)
				Dr. Pálfi Judith (AIAMDI) - alumni tag
				Berecz Norbert Lajos (ATDI)
				Kohlhéb Róbert (ATDI)
				Stadler Róbert (ATDI)
				Albininé Budavári Edina (BDI)
				Viktor Patrik (BDI)
				Bene Viktória (BDI)
				Dr. Szilágyi Győző Attila (BDI) - alumni tag
15:45- 16:30	Doctoral Students' Forum	DIA részbizottság	8-10 fő - D200, D212, D215 doktori iskolák aktív hallgatói és a doktori iskolák Doktori Iskola Tanácsába delegált érdekképviselők.	Massimo Stefanoni (AIAMDI)
				Kaziwa Hassan Saleh (AIAMDI)
				Dr. Jaber Hassanen (ATDI) - alumni tag
				Ahmad Buhairi Minhalina Binti (ATDI)
				Masoumeh Vali (ATDI)
				Kaou Houria Maroua (ATDI)
				Yue Wu (BDI)
				Haya Altaleb (BDI)
				Nada El Yasmine (BDI)
Abdallah Kafi (BDI)				
16:30- 17:30	LB ZÁRT MUNKAÜLÉS			
2. nap - 2023. november 16., csütörtök				
8:45-9:30	Oktató teljesítményértékelés, oktatói publikációs tevékenység indikátoralapú működtetése, kari tudományos tevékenység szervezése, kapcsolódása az intézményi szintű	DIA	DI törzstag	Prof. Dr. habil. Szénási Sándor (AIAMDI)
			témakiíró, témavezető	Prof. Dr. Szabolcsi Róbert (BDI)
				Dr. habil Lovas Róbert (AIAMDI);
			tantárgyfelelős	Prof. Dr. Berek Lajos (BDI)
				Dr.habil. Ferenci Tamás (AIAMDI)

Időpont	Panel	LB (teljes, IA, DIA) ¹	Beosztás	Név
	tudományos menedzsmenthez			Dr. Kovács Tünde (ATDI)
9:45-10:30	Oktató teljesítményértékelés, oktatói publikációs tevékenység indikátoralapú működtetése, kari tudományos tevékenység szervezése, kapcsolódása az intézményi szintű tudományos menedzsmenthez	DIA	DI törzstag	Dr. Rajnai Zoltán (BDI)
			témakiíró, témavezető	Prof. Marosné Dr. Berkes Mária (ATDI)
				Prof. Dr. Besenyő János (BDI)
			tantárgyfelelős	Dr. Horváth Richárd (ATDI)
				Dr. Horváthné Drégelyi-Kiss Ágota (ATDI)
				Dr. Drexler Dániel (AIAMDI)
10:45-11:30	hallgatói szolgáltatási rendszer működtetése (ösztöndíjak, hallgatói tanulástámogatás, mentorprogramok és személyes támogató rendszerek)	DIA, IA részbizottság	Esélyegyenlőségi Bizottság képviselője	Kamuti Hajnalka
			Óbudai Egyetem Szolgáltató Nonprofit Kft.	Mezei Miklós
			Ösztöndíjak, hallgatói tanulástámogatás	Barcsa Levente Koppány
			Mentorprogramok és személyes támogató rendszerek, esélyegyenlőség, jogorvoslat	Szóke Levente
			Karriertanácsadás, hallgatói szolgáltatás	Csuzi Henrik
			Mentálhigiénia	Bérces Anna Flóra
11:30-12:15	szünet			
12:15-13:00	intézményi tudományos tevékenység menedzsmentje, stratégiai rendszere, kapcsolata a graduális és doktori képzéssel // Hallgatói és oktatói szolgáltatások ESG 1.6	DIA, IA-elnök	Egyetemi Kutató, Innovációs és Szolgáltató Központ vezetője	Prof. Dr. Haidegger Tamás
			Professzori Tanács képviselője	Prof. Dr. Karácsony Péter
			Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács, elnök	Dr. Várkonyiné Prof. Dr. Kóczy Annamária
			Műszaki - és Természettudományterületi Doktori és Habilitációs Tanács (MTTDHT) elnöke	Prof. Dr. Tar József
			EDHT doktorandusz képviselő	Kucarov Mariann
			MTTDHT doktorandusz képviselő	Viktor Patrik

Időpont	Panel	LB (teljes, IA, DIA) ¹	Beosztás	Név
13:15- 14:00	intézményi tudományos tevékenység menedzsmentje, stratégiai rendszere, kapcsolata a graduális és doktori képzéssel // Hallgatói és oktatói szolgáltatások ESG 1.6	DIA, IA-elnök	Tudományos Tanács képviselője	Dr. Hajnal Éva
			Egyetemi Könyvtár	Berek László
			MTMT-adminisztrátor	Tamássyné Tarsoly Zsuzsanna
			Tehetségtanács hallgatói képviselője	Bekő Bálint
			Innovációs Iroda képviselője (szellemi tulajdon kezelése)	Gedeon Tímea
14:15- 15:00	intézményi tudományos tevékenység menedzsmentje, stratégiai rendszere, kapcsolata a graduális és doktori képzéssel // Hallgatói és oktatói szolgáltatások ESG 1.6	DIA, IA-elnök	Élettani Szabályozások Kutatóközpont	Dr. Drexler Dániel
			BioTech Kutatóközpont	Prof. Dr. Kozlovsky Miklós
			Bejczy Antal iRobottechnikai Központ	Prof Dr. Galambos Péter
			Neumann János Informatikai Kar Virtuális Kutató Laboratórium	Prof.Dr. Horváth László
			Okosipari Tudományos és Innovációs Park (science park)	Dr. Eigner György
15:15- 16:00	doktori iskolák/képzés menedzsmentje, kapcsolata az egyetemi tudományos stratégiához graduális és doktori képzéssel	DIA	Biztonságtudományi Doktori Iskola (D212) vezető	Prof. Dr. Goda Tibor
			Alkalmazott Informatikai és Alkalmazott Matematikai Doktori Iskola (D200) vezető	Prof. Dr. Tar József
			Anyagtudományok és Technológiák Doktori Iskola (D215) vezető	Prof. Dr. Réger Mihály
			Doktori Iskolákat (D200, D212, D215) támogató szervezeti egység képviselője, az érintett doktori iskolák adminisztrátorai	Bácskai Zsuzsanna (adminisztráció) Dr. Borsa Judit (operatív igazgató), Bereczki Bálint (adminisztráció) Farkasné Hronyecz Erika (adminisztráció)
16:00- 16:45	LB ZÁRT ülés			
17:00- 17:30	Záró értekezlet			